

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

WARSZAWA.

Nr. 17.

2 września 1929.

T R E Ś Ć :

OKÓLNIKI:

	Str.
Nr. 1496/II. St./29 w sprawie instrukcji, dotyczącej statystyki zmian własności i obciążeń hipotecznych	250
Nr. 1497/II. G. S./29 w sprawie przestrzegania oszczędności w dokonywaniu wydatków na podróże służbowe, diety i delegacje	266
Nr. 1499/II. O./29 w sprawie zwiedzania Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu przez urzędników państwowych.	266
Nr. 1500/II. A./29 w sprawie ogłaszania orzeczeń sądów w sprawach prasowych	267
Nr. 1501/II. A./29 w sprawie kierowania do władz wojskowych wezwań o dokonanie potrąceń z uposażenia osób wojskowych	268

WYROK SĄDU NAJWYŻSZEGO dotyczący stosowania amnestji z dnia 22 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 641) do przestępstw skarbowych.	268
---	-----

KOMUNIKATY:

w sprawie zarachowania odpraw	270
w sprawie wypłacania należności świadkom i znawcom.	270
w przedmiocie ustanowienia rewirów egzekucyjnych przy sądach grodzkich w okręgu sądu okręgowego w Pińsku.	271
w sprawie 15% dodatku	272

UZUPEŁNIENIE do wykazu zaliczek w znaczkach sądowych Dz. Urz. Nr. 5/26.	272
---	-----

OKÓLNIK Nr. 1496/II. St./29

w sprawie

instrukcji, dotyczącej statystyki zmian własności i obciążeń hipotecznych.

Do Panów Prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych i Panów Naczelników sądów grodzkich,

Podaję do wiadomości i stosowania instrukcję Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczącą statystyki zmian własności i obciążeń hipotecznych, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 956).

Instrukcja dotyczy sposobu wypełniania kart statystycznych zmian własności i obciążeń hipotecznych, tudzież gromadzenia tych kart w wydziałach hipotecznych (urzędach ksiąg gruntowych) i nadsyłania bezpośrednio do Głównego Urzędu Statystycznego.

Nadzór nad ścisłym przestrzeganiem przepisów instrukcji powierza się Panom Prezesom sądów apelacyjnych i okręgowych oraz Panom Naczelnikom sądów grodzkich.

Z żądaniem udzielenia wszelkich wyjaśnień w zakresie statystyki zmian własności i obciążeń hipotecznych należy zwracać się bezpośrednio do Głównego Urzędu Statystycznego.

Warszawa, dnia 2 sierpnia 1929 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Sieczkowski*

Podsekretarz Stanu

I N S T R U K C J A

w sprawie statystyki zmian własności i obciążeń hipotecznych.

I. Obowiązek wypełniania i odsyłania kart statystycznych.

§ 1.

Karty statystyczne, dotyczące rejestracji zmian własności i obciążeń hipotecznych w myśl § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 18 listopada 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 956) wypełniają i odsyłają do właściwych wydziałów hipotecznych (urzędów ksiąg gruntowych) notariusze.

Karty te winny być wypełniane w obecności stron bezpośrednio po sporządzeniu akt. W wypadku, gdy zmiana własności nastąpiła w drodze testamentowej, względnie na zasadzie innego aktu czasowo niejawnego, stosowne karty statystyczne należy wypełnić dopiero po ujawnieniu odnośnych aktów, względnie po wydaniu spadku zapisobiercom.

§ 2.

Notariusz wypełnia karty statystyczne również dla aktów sporządzonych w jego kancelarii przed dniem 1 stycznia 1928 r., ujawnionych w hipotece po tym terminie, o ile wnosi on imieniem strony podanie o intabulację aktu.

§ 3.

Na obszarze woj. południowych i zachodnich, gdzie brak jest przymusu notarialnego, obowiązek wypełniania kart statystycznych ciąży również na adwokatach, pełniących w poszczególnych wypadkach czynności odpowiadające funkcjom notarialnym, o ile wnoszą oni imieniem strony podanie do wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) o intabulację danego aktu. W powyższym wypadku obowiązek wypełnienia karty statystycznej jest bezwzględny, choćby legalizacji podpisu na tym dokumencie dokonał następnie notariusz.

§ 4.

Jedynie w wypadkach, gdy: 1) akt zawarty został bez udziału notariusza względnie adwokata, 2) akt sporządzony przed dniem 1 stycznia 1928 r. przez notariusza względnie adwokata, zgłoszony został do intabulacji przez samą stronę dopiero po tym terminie, 3) akt sprzedany przy współudziale adwokata po dniu 1 stycznia 1928 r. zgłoszony został do wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) również przez samą stronę, wreszcie 4) gdy akt powstał na zasadzie wyroku względnie decyzji władz sądowych — wypełnienie stosownej karty należy do właściwego pisarza hipotecznego (dyrektora wzgl. prowadzącego księgi gruntowe lub wieczyste), który dla uzupełnienia potrzebnych mu wiadomości, o ile nie zdołał zebrać ich na miejscu, zwraca się do stron przy pomocy przepisanych w tym celu kart korespondencyjnych (wzór IV).

§ 5.

Wypełnione w należyty sposób karty statystyczne winny być: a) przez notariuszy i pisarzy hipotecznych (dyrektorów wzgl. prowadzących księgi gruntowe lub wieczyste obacz niżej § 38) przesyłane jednocześnie ze sporządzonymi aktami, ewentualnie w ciągu dwóch tygodni, do właściwego wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych), b) przez adwokatów — dołączane do podań o intabulację aktów, przyczem w każdym wypadku, jeżeli stosownie do przepisów zawartych w §§ 8 i 21 niniejszej instrukcji sporządzono dla jednego aktu dwie lub więcej kart, należy karty podlegające wysyłce (dołączeniu do podania) do jednego wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) spisać razem.

II. Zaopatrzenie karty w pieczęć firmową.

§ 6.

Każda karta statystyczna, po jej wypełnieniu, winna być zaopatrzona w pieczęć firmową wypełniającego, t. j. notariusza (adwokata) względnie pisarza hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych względnie wieczystych).

III. Wypełnianie karty wzór I.

A. CZĘŚĆ OGÓLNA.

§ 7.

Wypadki podlegające rejestracji statystycznej.

Kartę wzór I należy wypełnić dla każdego wypadku przeniesienia praw własności nieruchomości bez względu na rodzaj aktu przewłaszczenia i rodzaj nieruchomości, czy to hipotecznej, czy też niehipotecznej.

Ustanowienie, przeniesienie i ukończenie współwłasności również wpisuje się na kartę.

W jedynym tylko wypadku przejście prawa własności nieruchomości nie podlega rejestracji statystycznej, a mianowicie wówczas, gdy spadkobierca ceduje prawo do idealnej, czyli konkretnie nieokreślonej części spadku względnie zapisu, a niema pewności, że spadek obejmuje nieruchomość.

§ 8.

Ilość wypełnianych kart statystycznych.

Dla każdego nowonabywcy (osoby prawnej, fizycznej, współwłasności) należy sporządzić oddzielną kartę statystyczną, ponadto jeżeli nowonabywca nabywa własność więcej niż jednej nieruchomości, względnie też jakiejkolwiek części konkretnej lub prawa współwłasności do więcej niż jednej nieruchomości, należy również sporządzić oddzielną kartę statystyczną dla każdej nieruchomości (części lub współwłasności nieruchomości).

W wypadku gdy nieruchomość, będąca przedmiotem sporządzenia odrębnej karty statystycznej położona jest w obrębie dwóch lub więcej wydziałów hipotecznych (urzędów ksiąg gruntowych) należy sporządzić kartę w tylu identycznych egzemplarzach (odpisach), ile jest zainteresowanych wydziałów hipotecznych (urzędów ksiąg gruntowych). Wynika to z obowiązku przesłania karty do każdego wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych), w granicach którego leżą poszczególne części (np. grunty, będące w szachownicy) nieruchomości ulegającej przewłaszczeniu.

Przykłady: 1) A jednym aktem wyzbywa się gospodarstwa rolnego wynoszącego 50 ha, z czego B nabywa 20 ha, a C i D (jako współwłasność) nabywają 30 ha — należy wypełnić 2 karty statystyczne: oddzielną dla B z opisem 20 ha i oddzielną dla C i D z opisem 30 ha.

2) A i B otrzymują spadek, A otrzymuje gospodarstwo rolne położone w miejscowości Z, B zaś — gospodarstwo rolne położone w miejscowości M i własność połowy domu położonego w mieście N — należy sporządzić 3 karty statystyczne: jedna obejmie gospodarstwo rolne w miejscowości Z, druga — gospodarstwo rolne w miejscowości M, trzecia — własność połowy domu, przy czym w dwóch ostatnich kartach dane, dotyczące poprzedniego właściciela i nowonabywcy, będą identyczne, zmieniać się będzie tylko opis nieruchomości, względnie jej części ulegającej przewłaszczeniu.

3) Jednym aktem 3 osoby nabywają własność dwóch nieruchomości, przy czym każda z osób nabywa, jako indywidualną własność, określoną część każdej z dwóch nieruchomości (przykład teoretyczny) — należy sporządzić 6 kart statystycznych.

To samo odnosi się do wypadków, gdy zmiana własności nastąpiła w drodze zamiany. Wypełnia się wówczas oddzielne karty dla każdej osoby prawnej, fizycznej, względnie współwłasności, które uczestniczyły w zamianie, uwzględniając jednocześnie, by również oddzielna karta dotyczyła każdej z nieruchomości, względnie jej części.

Przy ustanowieniu lub przeniesieniu współwłasności (z pozostawieniem dotychczasowego charakteru współwłasności), albo gdy jednocześnie kilka udziałów we współwłasności lub cała współwłasność przeszła na własność jednej osoby, wypełnia się tylko jedną kartę, o ile dotyczy to jednej nieruchomości, jeżeli zaś dotyczy dwóch lub więcej nieruchomości, należy również dla każdej nieruchomości sporządzić oddzielną kartę.

W wypadku zniesienia współwłasności wypełnia się oddzielną kartę dla każdej osoby (fizycznej lub prawnej), która stała się właścicielem poszczególnych części, uwzględniając, by oddzielne karty statystyczne sporządzone były również dla każdej nieruchomości, względnie jej części.

§ 9.

Wyjaśnienie pojęcia „jednej nieruchomości“.

Zasadniczo za jedną nieruchomość należy uważać obiekt, posiadający odrębny numer hipoteczny (hipotekę); wszelako o ile obiekt składa się z dwóch lub więcej części, posiadających odrębne numery hipoteczne (hipoteki), które jednakże stanowią całość gospodarczą, należy taki kompleks uważać za jedną nieruchomość, np. dwie parcele, na których wybudowano dom.

Odnosnie do nieruchomości niehipotecznych za jedną nieruchomość należy uważać obiekt stanowiący całość gospodarczą, chociażby składał się z dwóch lub więcej odrębnych terytorjalnie części.

Z powyższego wynika, że grunty gospodarstwa rolnego będące w szachownicy zawsze należy uważać za jedną nieruchomość mimo rozdzielnosci terytorjalnej i ewentualnie większej liczby numerów hipotecznych, np. gospodarstwa rolne w okolicach podgórszych.

§ 10.

Zaznaczenie Nr. repertorium i liczby wypełnionych kart statystycznych.

Wobec konieczności sporządzenia dla jednego aktu przenoszącego własność różnej liczby kart statystycznych, niezbędna jest ścisła ewidencja tych kart. Należy zatem w rubryce „Uwagi“ na każdej karcie podać Nr. repertorium, względnie Nr. aktu (sprawy), na podstawie którego następuje zmiana własności, datę sporządzenia aktu przewłaszczenia, oraz liczbę sporządzonych kart statystycznych dla danego aktu; ponadto jeżeli sporządzono więcej niż jedną kartę, należy obok liczby kart podać przyczynę sporządzenia większej liczby kart i wymienić dokąd i ile kart przesłano, przyczem karty, podlegające wysyłce do jednego wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych), a dotyczące tego samego aktu, należy spisać razem.

Przykłady: Nr. repertorium 137, dn. 5.VIII. 1928 r., sporządzono kart 1; Nr. repertorium 145, dnia 8.X. 1928 r., sporządzono kart 5 (nowonabywcy), przesłano do wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) w 3 karty, w 2 karty; Nr. repertorium 268, dn. 19.II. 1920 r., sporządzono kart 3 (nieruchomości), przesłano do wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych)

w 1 kartę, w 2 karty; Nr. decyzji sądu (sprawy) 187, dnia 10.V. 1928 roku, sporządzono kart 2 (odpisy), przesłano do wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) w 1 kartę, w 1 kartę.

Główny Urząd Statystyczny kładzie szczególny nacisk na konieczność ścisłego wykonywania powyższych przepisów w każdym wypadku, czy to karty sporządza notariusz czy adwokat, czy też pisarz hipoteczny (dyrektor względnie prowadzący księgi gruntowe lub wieczyste). W razie najmniejszej niedokładności Główny Urząd Statystyczny zmuszony będzie zwracać karty do uzupełnienia.

B. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.

§ 11.

Część karty podlegająca wypełnieniu przy sporządzeniu aktu.

Zobowiązani do wypełnienia karty statystycznej w myśl §§ 1 — 4 niniejszej instrukcji wypełniają rubryki podane pod nazwą karty „Karta zmian własności nieruchomości Nr.” w dół do samego końca, rubryki zaś ponad tą nazwą wraz z Nr. karty wypełniają pisarze hipoteczni (dyrektorzy wzgl. prowadzący księgi gruntowe lub wieczyste) — obacz niżej § 30.

Wyjątek stanowią karty, dotyczące nieruchomości niehipotecznych (województwa centralne i wschodnie), w których, prócz wypełnienia wyżej wspomnianych rubryk, należy przekreślić rubryki nagłówka „Nr. akt hipotecznych (księgi, strony), Liczba, wykazu hipotecznego, Karta księgi wieczystej” i wpisać obok „Niehipoteczna”, ponadto podać w rubryce „Półrocze sprawozdawcze” liczbę półrocza i rok, w którym dana karta została sporządzona, np. I/1929, II/1929.

§ 12.

Położenie nieruchomości.

W rubryce „Powiat” należy wpisać nazwę powiatu (politycznego), w obrębie którego położona jest nieruchomość przewłaszczana, przekreślić dalsze zbędne wyrazy, pozostawiając jedynie określenie, odpowiadające charakterowi prawnemu miejscowości oraz wpisać nazwę tej miejscowości.

§ 13.

Obszar gruntu nabytego.

W odnośnej rubryce należy podać obszar gruntu tej nieruchomości (obacz § 9), dla której sporządza się kartę statystyczną. Jeżeli zatem dla aktu przewłaszczenia sporządzono jedną kartę statystyczną (względnie kilka odpisów z powodu położenia nieruchomości w obrębie dwóch lub więcej wydziałów hipotecznych (urzędów ksiąg gruntowych), wykazany w niej obszar gruntu winien być identyczny z obszarem wymienionym w akcie; jeżeli natomiast sporządzono dwie lub więcej kart, suma obszarów gruntu, wykazanych w tych kartach, winna równać się całkowitemu obszarowi, ulegającemu przewłaszczeniu danym aktem.

Do obszaru gruntu należy włączać również grunty, będące pod zabudowaniami.

Należy bezwzględnie wymienić jednostki miary, w jakich podano obszar gruntu, przyczem o ile strony nie posiadają ścisłych danych, obszar należy podać w przybliżeniu.

§ 14.

Rodzaj gruntów.

Należy dokładnie określić rodzaj gruntu, przekreślając określenia zbędne w odnośnej rubryce. Jeżeli wymienione w karcie rodzaje gruntu okażą się niewystarczające, trzeba w miejscu zaznaczonym kropkami wpisać odpowiedni rodzaj gruntu, np. ogród, parcela budowlana; w razie zaś jeżeli chodzi o place zabudowane, należy dokładnie określić charakter budynku, np. dom mieszkalny, budynek fabryczny, szopa, składy i t. p., podając jednocześnie liczbę domów (budynków).

§ 15.

Opis obszarów rolnych.

Rubrykę „Czy grunt nabyty obejmuje i t. d.” należy wypełnić tylko dla obszarów rolnych. Istotną cechą jest ustalenie, czy na gruncie przewłaszczanym znajdują się budynki, czy nie; jeżeli tak, to należy wypełnić rubrykę a) względnie b) zależnie od tego, czy znajduje się jakikolwiek inwentarz; we wszystkich zaś innych wypadkach należy wypełnić rubrykę c), t. zn. pod pojęciem „goła ziemia” należy rozumieć grunt bez budynków, bez względu na to, czy są na nim zasiewy, lub czy jest to las. Rubryki te wypełnia się przez wpisywanie „tak” lub „nie”.

§ 16.

Ogólna cena sprzedaży.

W rubr. „Ogólna cena sprzedaży” winna być podana wartość nieruchomości (wraz z budynkami i inwentarzem), której opis został podany w poprzednich rubrykach.

Przy kupnie — sprzedaży należy podać ogólną cenę sprzedaży bez żadnych potrąceń (długów, podatków i t. p.); przy wywłaszczeniu — ogólną sumę przyznanego odszkodowania; przy przetargu przymusowym — licytacyjną cenę kupna; przy spadkach i darowiznach — wartość, przyjętą dla wymiaru podatku od spadków i darowizn; przy zamianie — wartość szacunkową.

Jeżeli stosownie do zasad podanych w § 8 dla jednego aktu przenoszącego własność sporządzono więcej niż jedną kartę, należy w każdej karcie podać przyjętą wartość wyłącznie tylko tej nieruchomości, której dana karta dotyczy.

Sumy pieniężne należy podawać w pełnych jednostkach odnośnej waluty, w której akt został dokonany (w złotych, w dolarach Stanów Zjednoczonych A. P., we frankach szwajcarskich i t. p.), zaznaczając rodzaj waluty.

§ 17.

Cechy osobiste poprzedniego i nowego właściciela.

Za zawód należy uważać to zajęcie, które jest głównym źródłem dostarczenia środków na utrzymanie, przyczem należy go określić ściśle, podając fach lub specjalność względnie rodzaj wykonywanej czynności, np. dla właścicieli gruntów należy podać: obywatel ziemski, gospodarz rolny, robotnik rolny, fabrykant, majster fabryczny, adwokat i t. d. nigdy zaś: robotnik, wyrobnik lub t. p.

Zawód ten nie zawsze musi być zgodny z zawodem, którego dana osoba wyuczyła się, a mianowicie wówczas, gdy ten wyuczony zawód obecnie nie jest wykonywany, np. rzemieślnik, pracujący obecnie na roli, winien podać się jako „robotnik rolny” względnie „gospodarz rolny”, a nie jako rzemieślnik, np. „szewc”.

Jeżeli zaś która ze stron (osoba fizyczna) nie wykonuje żadnej pracy zarobkowej (nieletni, kobiety, żyjący z kapitału), należy wskazać źródło utrzymania, np. przy rodzicach, przy ojcu, przy mężu, rentjer i t. p.

W wypadkach współwłasności, kiedy jako poprzedni względnie nowy właściciel występuje kilka osób łącznie, należy w rubryce „Imię i nazwisko” wpisać „współwłasność” z podaniem liczby osób wchodzących w jej skład, określając jednocześnie charakter współwłasności („małżonkowie”, „spadkobiercy” i t. p.).

Jeżeli współwłaściciele są jednakowej narodowości lub jednakowego wyznania względnie jednakowego zawodu, należy te cechy wymienić.

O ile współwłaściciele są różnej narodowości lub różnego wyznania względnie różnego zawodu, należy w odnośnych rubrykach wpisać: narodowość różna, wyznanie różne, zawód różny.

Gdy poprzednim względnie nowym właścicielem jest osoba prawna, w rubryce „Imię i nazwisko” należy podać nazwę (firmę) osoby prawnej, określając jej charakter w rubr. „zawód” — np. spółdzielnia, bank akcyjny, bank (towarzystwo) kredytu hipotecznego i t. p. W wypadkach takich rubr. narodowości i wyznania pozostawia się bez wypełnienia.

§ 18.

Obszar gruntu posiadany przed zmianą własności.

Odnośną rubrykę należy wypełnić wyłącznie, gdy przewłaszczeniu ulegają obszary rolne, których opis podano w rubrykach pytania 4-go, przyczem rubryki tej nie wypełnia się dla Państwa.

Należy podać tutaj dla sprzedawcy i nabywcy oddzielnie po dwie liczby, z których pierwsza winna obejmować obszar gruntów gospodarstwa rolnego, bez względu na ich rodzaj posiadanych przez sprzedawcę względnie nabywcę i t. p. przed dokonaniem aktu przewłaszczenia w granicach tej samej miejscowości, w obrębie której leżą grunty, będące przedmiotem zmiany własności, druga zaś liczba winna wykazać obszar gruntów gospodarstwa (arstw) rolnego (ych) posiadanych (ych) poza tą miejscowością. Jedynie gruntów położonych poza granicami państwa nie uwzględnia się. Np. A, jako właściciel dwóch majątków ziemskich, z których jeden o ogólnym obszarze gruntów 500 ha położony jest w miejscowości M, drugi — 300 ha — w miejscowości N, aktem kupna — sprzedaży wyzbywa się na rzecz B z majątku położonego w N 100 ha, przyczem B w miejscowości N posiada grunt w ilości 50 ha — w wypełnionej w tym wypadku jednej karcie statystycznej w rubryce „Obszar gruntu posia-

dany przed zmianą własności przez” należy wpisać: dla sprzedawcy „w tej samej miejscowości — 300 ha, w innych — 500 ha,” dla nabywcy „w tej samej miejscowości — 50 ha w innych — nic”. W wypadku, gdyby B był bezrolnym, względnie też posiadał nieruchomości o charakterze miejskim, np. dom mieszkalny, plac niezabudowany, której w tym wypadku nie bierze się pod uwagę, należy w jego rubryce postawić kreskę (—).

Jeżeli, jako poprzedni względnie nowy właściciel, występuje współwłasność, należy podać obszary gruntów, będące wyłącznie własnością tej współwłasności jako takiej, to zn. nie należy wówczas uwzględniać obszarów gruntów będących indywidualną własnością członków danej wspólnoty.

Natomiast w wypadku likwidacji wspólnoty, jako obszar gruntu posiadany przez poprzedniego właściciela należy podać obszar, będący własnością danej wspólnoty, zaś jako obszary gruntów nowych właścicieli — wyłącznie obszary stanowiące ich indywidualną własność.

Jeżeli przewłaszczeniu ulega nieruchomość nie o charakterze rolnym, zawsze w obydwu rubrykach należy postawić kreski (—).

Obszar gruntu winien być podany w sposób wskazany w § 13 — ustęp drugi i trzeci — niniejszej instrukcji.

§ 19.

Wypełnianie pozostałych rubryk karty stat.

Jako miejsce ostatniego stałego pobytu nowego właściciela wystarczy podać nazwę powiatu i województwa, w wypadkach zaś, gdy nowy właściciel przebywa stale zagranicą, należy wpisać nazwę państwa, np. Francja, Niemcy.

W rubr. „Zmiana własności nastąpiła drogą” należy wyraźnie podać rodzaj zmiany własności: kupno — sprzedaż, zamiana, wywłaszczenie, przetarg przymusowy (licytacja), dziedziczenie beztestamentowe, dziedziczenie testamentowe, darowizna i t. p.

Rubryka „Uwagi”, oprócz wpisania kwestyj podanych w § 10, przeznaczona jest na podawanie wszelkich wyjaśnień w tych wypadkach, w których wypełniający uzna takie wyjaśnienia za konieczne, np. że obszar gruntu podany został w przybliżeniu.

IV. Wypełnianie kart statystycznych wzór II i III.**A. CZĘŚĆ OGÓLNA.**

§ 20.

Wypadki podlegające rejestracji statystycznej.

Karty statystyczne wzór II i III wypełnia się wyłącznie w wypadkach dokonania wpisu, względnie wykreślenia wpisu obciążenia hipotecznego, o ile opiewa ono na określoną sumę pieniężną, przyczem obojętne jest, czy wpis względnie wykreślenie wierzytelności hipotecznej nastąpiło w drodze dobrowolnej, czy przymusowej (egzekucji), np. na podstawie wyroków, wekslowych nakazów płatniczych, lub wreszcie z tytułu hipoteki prawnej, np. na rzecz Skarbu Państwa, małżonka, opiekuna lub kuratora.

Wszelkie zatem zastrzeżenia względnie w inną formę prawną ujęte pretese wierzyciela do nieruchomości hipotecznej dłużnika, jako nie będące

wpisem skutkującym obciążenie hipoteczne, względnie jego wykreślenie, nie dają podstawy do wypełnienia karty statystycznej wzór II lub III. Nie uwzględnia się również: 1) roszczeń (pretensyj), których suma pieniężna nie jest uwiarygodniona we wpisach hipotecznych, oraz 2) obciążeń i ciężarów nie posiadających miary pieniężnej (np. serwitutów).

W razie długu rentowego (renty i renty wieczystej) kartę wykreślonych wierzytelności hipotecznych sporządza się dopiero po spłaceniu całego kapitału, a nie poszczególnych rat.

§ 21.

Ilość wypełnianych kart statystycznych.

Oddzielną kartę statystyczną należy sporządzić dla każdej indywidualnie określonej sumy pieniężnej powstałego względnie wykreślonego obciążenia hipotecznego, dotyczącego nieruchomości zapisanej pod jednym numerem hipotecznym (na jednym wykazie hipotecznym, na jednej karcie księgi wieczystej). Jeżeli zatem jedna suma pieniężna obciąża hipotekę kilku nieruchomości równocześnie (hipoteka łączna), należy sporządzić tyle kart statystycznych, ile oddzielnych nieruchomości (hipotek) zostało obciążonych tą sumą.

Przepis ten nie ma zastosowania w wypadkach, gdy hipoteka łączna dotyczy wyłącznie gospodarstw o charakterze rolnym. W wypadkach tych należy sporządzić tylko jedną kartę statystyczną bez względu na liczbę numerów hipotecznych. Jeżeli hipoteka łączna dotyczy kilku nieruchomości, z których część tylko o charakterze gospodarstw rolnych, dla wszystkich gospodarstw rolnych należy wypełnić jedną kartę, dla pozostałych zaś — oddzielną dla każdej nieruchomości.

W wypadkach wierzytelności solidarnej należy wypełnić tylko jeden formularz dla każdej nieruchomości hipotecznej (hipoteki), bez względu na liczbę solidarnych wierzycieli.

Przykłady: 1) A zaciąga dług hipoteczny 3000 zł., którego wierzycielami są B na sumę 1000 zł., a C, D i E (wierzyciele solidarni) na sumę 2000 zł., należy sporządzić dwie karty statystyczne: jedną dla kwoty 1000 zł., drugą dla 2000 zł., o ile obie te sumy obciążyły jedną i tę samą nieruchomość hipoteczną, względnie każda z nich inną (tylko jedną) nieruchomość.

2) A zaciąga u B dług hipoteczny 5000 zł., który ma obciążyć hipoteki trzech nieruchomości (hipoteka łączna), nieposiadających charakteru gospodarstw rolnych: należy sporządzić trzy karty statystyczne, z których każda dotyczyć będzie wyłącznie tylko jednej nieruchomości (hipoteki), cechy zaś wierzytelności, jak: suma, termin spłaty, odsetki, będą identyczne we wszystkich trzech kartach.

Przy sporządzaniu kart dla wykreśleń hipotecznych należy postępować w ten sam sposób.

§ 22.

Zaznaczenie Nr. repertorium i liczby wypełnionych kart statystycznych.

Wobec konieczności sporządzenia dla jednego aktu, powodującego wpis względnie wykreślenie wierzytelności hipotecznej, różnej liczby kart statystycznych, niezbędna jest ścisła ewidencja tych kart. Należy zatem w rubryce „Uwagi” na każdej karcie podać Nr. repertorium względnie Nr. aktu (sprawy) i datę sporządzenia aktu, na podstawie którego następuje wpis lub wykreślenie wie-

rytelności hipotecznej, oraz liczbę sporządzonych kart statystycznych dla danego aktu; ponadto jeżeli sporządzono więcej niż jedną kartę, należy obok liczby kart podać przyczynę sporządzenia większej liczby kart i wymienić dokąd i ile kart przesłano, przyczem karty, podlegające wysyłce do jednego wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) należy spisać razem.

Przykłady: Nr. repertorium 187, dn. 3.III. 1928 r., sporządzono kart 1; Nr. repertorium 265, dn. 20.V.1928 r., sporządzono kart 2 (indywidualne wierzytelności), przesłano do wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) w 1 kartę, w 1 kartę; Nr. sprawy 418, dn. 30.X. 1928 r., sporządzono kart 3 (hipoteka łączna), przesłano do wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) w 1 kartę, w 2 karty.

Główny Urząd Statystyczny kładzie szczególny nacisk na konieczność ścisłego wykonywania powyższych przepisów w każdym wypadku, czy to karty sporządza notariusz, czy adwokat, czy też pisarz hipoteczny (dyrektor wzgl. prowadzący księgi gruntowe lub wieczyste). W razie najmniejszej niedokładności Główny Urząd Statystyczny zmuszony będzie zwracać kartę do uzupełnienia.

B. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.

§ 23.

Część karty podlegająca wypełnieniu przy sporządzeniu aktu.

Zobowiązani do sporządzenia kart statystycznych wzór II i III w myśl §§ 1 — 4 niniejszej instrukcji wypełniają rubryki podane pod nazwą karty „Karta wpisanych (wykreślonych) wierzytelności hipotecznych Nr.” w dół do samego końca, rubryki zaś podane ponad tą nazwą wraz z Nr. karty wypełniają pisarze hipoteczni (dyrektorzy wzgl. prowadzący księgi gruntowe lub wieczyste) — obacz niżej § 30.

§ 24.

Położenie nieruchomości.

Należy podać w sposób wyjaśniony w § 12 niniejszej instrukcji.

§ 25.

Obszar gruntu ogółem i obciążonego.

Odnosne rubryki służą do podania opisu (charakterystyki) nieruchomości (hipoteki), będącej własnością dłużnika, na której ma być dokonany wpis względnie wykreślenie wierzytelności. Mianowicie w rubr. „Obszar gruntu ogółem” należy podać całkowity obszar gruntów danej nieruchomości (hipoteki), stanowiącej własność dłużnika, w rubr. zaś „obszaru gruntu obciążonego” — grunt, którego dotyczy obciążenie (wierzytelność). Jeżeli obciążono całą nieruchomość (hipotekę), podana liczba obszaru gruntu obciążonego powinna równać się liczbie obszaru gruntu ogółem.

W wypadkach obciążenia idealnej, czyli konkretnie nieokreślonej części nieruchomości (hipoteki) w rubr. „obszaru gruntu obciążonego” należy wyłącznie wskazać, jaką część obciążono np: idealną $\frac{1}{2}$ całości.

Oprócz podania obszaru, należy jednocześnie bliżej określić rodzaj gruntu wykazanego w rubryce „Obszar gruntu ogółem”, wpisując: gospodarstwo (parcela) rolne, plac niezabudowany, względnie plac zabudowany; w tym ostatnim wypadku należy podać liczbę i jakość znajdujących się budynków, np. plac zabudowany — 2 domy mieszkalne, plac zabudowany — 3 domy przemysłowe.

Do obszaru gruntu należy włączyć również grunty, będące pod zabudowaniami.

Należy bezwzględnie wymienić jednostki miary, w jakich podano obszar gruntu, przyczem o ile dłużnik nie jest w stanie udzielić dokładnych danych o obszarze gruntu (ogółem względnie obciążonego), należy obszar podać w przybliżeniu.

§ 26.

Cechy wpisanej względnie wykreślonej wierzytelności hipotecznej.

W wypadku, gdy pretensja pochodzi z wyroku lub ugody sądowej, t. j. gdy prócz wierzytelności głównej dochodzą również koszty sądowe, w rubr. „Wysokość wierzytelności” (karta wzór II) należy podawać łącznie wierzytelność główną z kosztami, zaznaczając o tem w uwagach, przyczem w uwagach należy również, w razie możliwości, podać kwotę samych kosztów.

Jeżeli wykreśleniu podlega dług rentowy (renta i renta wieczysta), w rubr. „suma wykreślona” (karta wzór III) należy wpisać całą sumę spłaconego kapitału, a nie końcowe jego raty (kartę wypełnia się dopiero po spłaceniu całego długu — obacz § 20, ustęp 3).

Sumy pieniężne należy podawać w pełnych jednostkach odnośnej waluty, w której akt został dokonany (w złotych, w dolarach St. Zjednoczonych A. P., w frankach szwajcarskich i t. p.), zaznaczając rodzaj waluty.

W rubryce „termin spłaty” (karta wzór II) dla wierzytelności umarzanych jednorazowo podać należy termin umorzenia, dla wierzytelności zaś umarzanych częściowo (ratami) — datę pierwszej i ostatniej raty, oraz liczbę rat.

W rubryce „Odsetki” dla wierzytelności nie nakładających obowiązków wypłaty odsetek należy zaznaczyć „beziprocentowe”, dla pozostałych zaś — wykazywać wysokość odsetek za cały rok (np. 5%, 8%).

§ 27.

Cechy osobiste wierzyciela i dłużnika hipotecznego.

Rubryki „Imię i Nazwisko” i „Zawód” należy wypełnić podobnie, jak identyczne rubryki w karcie zmian własności, których sposób wypełniania został omówiony w § 17 niniejszej instrukcji.

§ 28.

Przyczyna wpisania względnie wykreślenia wierzytelności.

W odnośnej rubryce (karty wzór II) należy dokładnie określić przyczynę wpisania obciążenia hipotecznego, jak np. zaciągnięcie długu, pretensje testamentowe, pretensje z tytułu podziału gruntów, pretensje wykonawcze z tytułu wyroków sądowych, pozostałość ceny kupna, kaucje z tytułu dostaw i t. p.

W karcie wzoru III należy natomiast dokładnie określić przyczynę wykreślenia obciążenia hipotecznego, jak np. spłata długu, spłata pretensyj testamentowych, spłata pretensyj z tytułu podziału gruntów, spłata pretensyj wykonawczych z tytułu wyroków sądowych, spłata pozostałości ceny kupna, wykreślenie kaucji z tytułu dostaw i t. p.

V. Obowiązki pisarzy hipotecznych, dyrektorów ksiąg gruntowych, oraz prowadzących księgi gruntowe względnie wieczyste (§ 3 rozporządzenia R. M. z dnia 18 listopada 1927 r., Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 956).

§ 29.

Kontrola wypełnionych kart.

Karty statystyczne w miarę wpływu do wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) należy posegregować według wzorów I, II i III i przechowywać oddzielnie jako kategorię „A”.

Każda karta statystyczna winna być poddana sprawdzeniu pod względem kompletności i prawidłowości jej wypełnienia. Jeżeli dla jednego aktu sporządzono więcej niż jedną kartę, należy ponadto sprawdzić, czy liczba kart nadesłanych do danego wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) zgadza się z odpowiednią liczbą podaną w rubr. „Uwagi” (obacz §§ 10 i 22).

W wypadku stwierdzenia jakiegokolwiek niedokładności należy bezzwłocznie przesłać kartę, względnie karty spięte, których w żadnym wypadku rozdzielać nie wolno, do tych, którzy je sporządzili, celem poprawienia lub uzupełnienia, o ile braków tych lub niejasności zapisów nie da się usunąć na miejscu.

Wypełnianie nagłówka i przechowywanie kart statystycznych.

§ 30.

Obowiązek wypełniania nagłówka.

Nagłówek „Sądu ... w ... i t. d.”, „Półrocze sprawozdawcze” i Nr. karty wypełniają pisarze hipoteczni (dyrektorzy wzgl. prowadzący księgi gruntowe lub wieczyste).

W kartach zmian własności, dotyczących nieruchomości niehipotecznych, częściowo rubryki te wypełniają notariusze (obacz § 11).

a) **NIERUCHOMOŚCI HIPOTECZNE.**

§ 31.

Moment wypełniania nagłówka.

Wypełnienia rubryk nagłówka należy dokonać z chwilą intabulowania odnośnego aktu w hipotece. Z powyższego wynika, że przy dokonywaniu intabulacji każdego aktu, dla którego w myśl §§ 7 i 20 winne być sporządzone karty statystyczne, należy posiadać odpowiednie karty statystyczne; w razie zaś

stwierdzenia ich braku, o ile sporządzenie tych kart nie jest obowiązkiem pisarza hipotecznego (dyrektora wzgl. prowadzącego księgi gruntowe lub wieczyste — obacz §§ 4 i 38), należy bezzwłocznie zwrócić się do osób zobowiązanych w myśl §§ 1 — 3 do ich wypełnienia, celem nadesłania odnośnych kart.

§ 32.

Sposób wypełniania nagłówka.

W rubryce „Sąd ... w ...” należy wpisać nazwę i siedzibę sądu, a w jednej z trzech następnych (zależnie od obowiązującego prawa hipotecznego) — oznaczyć hipoteki tych obiektów, których dotyczy dana karta statystyczna.

Wypełnienie rubr. „Półrocze sprawozdawcze” odbywa się przez wpisanie liczby półrocza i roku, np. I/1929, II/1929, przyczem dla oznaczenia tych liczb miarodajną jest data ujawnienia aktu w hipotece (zaintabulowania), a nie data sporządzenia aktu (wyjątek stanowią karty zmian własności nieruchomości niehipotecznego — obacz § 11).

Dla każdego wzoru kart I, II i III należy prowadzić oddzielną numerację kolejną, rozpoczynając ją dla kart poszczególnego półrocza zawsze od Nr. I, przyczem karty, dotyczące jednego aktu (karty spięte), należy numerować wspólnym numerem kolejnym z przydaniem litery, np. 67 A, 67 B, 67 C i t. d.

§ 33.

Karty pojedyncze.

W wypadku, gdy dla aktu, podlegającego intabulacji, wydział hipoteczny (urząd ksiąg gruntowych) winien posiadać tylko jedną kartę statystyczną (obacz §§ 10 i 22), należy w niej wypełnić wszystkie rubryki wymienione w § 30. Wypełnione karty należy grupować oddzielnie według poszczególnych wzorów (I, II i III), jako kategoria „B”.

§ 34.

Karty spięte.

W wypadku, gdy dla aktu podlegającego intabulacji wydział hipoteczny (urząd ksiąg gruntowych) winien posiadać więcej niż jedną kartę statystyczną (obacz §§ 10 i 22), należy postępować w sposób następujący:

- a) gdy intabulacja dotyczyła wszystkich kart razem spiętych, należy w każdej z nich wypełnić wszystkie rubryki wymienione w § 30 i dołączyć następnie do odpowiedniej paczki kart kategorii „B”;
- b) gdy intabulacja dotyczyła tylko części kart razem spiętych, należy wyłącznie w odpowiednich kartach wypełnić rubryki nagłówka „Sąd ... w ... i t. d.”, odkładając następnie wszystkie karty, odnoszące się do danego aktu zmiany własności względnie obciążenia hipotecznego (bez rozłączenia lub wyjmowania którejkolwiek z nich), na osobną paczkę, stworzoną oddzielnie dla poszczególnych wzorów (I, II i III), jako karty kategorii „C”.

Dopiero po wypełnieniu pozostałych kart, dotyczących danego aktu, co nastąpi w chwili jego intabulacji w pozostałych częściach, należy we wszyst-

kich kartach wypełnić rubrykę „Półrocze sprawozdawcze” oraz Nr. karty, zaliczając wszystkie karty do tego półrocza, w którym dokonano intabulacji danego aktu w ostatniej jego części i włączyć do odpowiedniego wzoru kart kategorii „B”.

§ 35.

Postępowanie w wypadku zniszczenia ksiąg hipotecznych, gruntowych lub wieczystych.

W wypadku gdy dokonanie intabulacji aktu nie jest możliwe, wskutek zniszczenia ksiąg hipotecznych, gruntowych lub wieczystych, należy z odnośnymi kartami statystycznymi postąpić również w sposób podany w poprzednich paragrafach, wpisując jednakże zamiast liczby wykazu hipotecznego, względnie Nr. akt hipotecznych, liczbę porządkową odpowiedniego dziennika. Po renowacji ksiąg, z chwilą faktycznego zaintabulowania odnośnych aktów, nie należy już po raz wtóry sporządzać kart dla tych aktów.

b) NIERUCHOMOŚCI HIPOTECZNE.

§ 36.

Moment i sposób wypełniania nagłówka.

Na obszarze woj. centralnych i wschodnich rubryki przeznaczone do wypełnienia przez pisarzy hipotecznych w kartach zmian własności nieruchomości niehipotecznego (obacz wyżej § 11) należy wypełnić z chwilą otrzymania tych kart od notariusza, t. j. przed ewentualnem ich odesłaniem, celem poprawienia lub uzupełnienia. Mianowicie należy wypełnić:

- a) w kartach pojedynczych i w kartach razem spiętych, o ile każda z nich dotyczy wyłącznie nieruchomości niehipotecznego, wszystkie wyżej wymienione rubryki i włączyć do odpowiedniego wzoru kart kategorii „B” (karty przesłane, celem poprawienia lub uzupełnienia, po ich zwrocie należy włączyć we właściwe miejsca według numeru karty), przyczem zaliczenie karty do odpowiedniego półrocza odbywa się na zasadzie daty sporządzenia odpowiedniego aktu (obacz § 11);
- b) w kartach spiętych, z których część dotyczy nieruchomości hipotecznego, część zaś niehipotecznego, należy tylko w tych ostatnich kartach wypełnić rubr. „Sąd ... w ...” i wszystkie włączyć do odpowiedniego wzoru kart kategorii „C”, postępując z nimi w dalszym ciągu jak z kartami, dotyczącymi wyłącznie nieruchomości hipotecznego (obacz wyżej § 34 — ustęp b).

Numeracja kart, o której mowa w § 32 ustęp 3, obejmuje łącznie karty wzór I zarówno dotyczące nieruchomości hipotecznego i niehipotecznego. Z powyższego wynika, że karty wzoru I, dotyczące nieruchomości hipotecznego i niehipotecznego, zakwalifikowane do wspólnej kategorii „B” winne posiadać numerację ciągłą (nieoddzielną).

Grupowanie kart.

§ 37.

Trzy kategorie kart.

W wydziałach hipotecznych (urzędach ksiąg gruntowych) karty każdego z 3-ch wzorów będą grupowane na trzy kategorie (oddzielne paczki), z których: a) kategoria „A” — obejmować będzie karty, napływające do wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) i oczekujące na intabulację dotyczących ich aktów, b) kategoria „B” — karty, których akty zostały już całkowicie za-intabulowane, a na obszarze woj. centralnych i wschodnich również kwalifikujące się do tej grupy karty zmian własności nieruchomości niehipotecznych; ta druga kategoria kart całkowicie wypełnionych i ułożonych według kolejnej numeracji jest już gotowa do wysyłki, oraz c) kategoria „C” — wyłącznie karty spięte (więcej niż jedna karta dla jednego aktu), których akty zostały częściowo tylko zaintabulowane.

Wypełnianie kart przez pisarzy hipotecznych (dyrektorów wzgl. prowadzących księgi gruntowe lub wieczyste).

§ 38.

Obowiązek wypełniania kart.

Pisarze hipoteczni (dyrektorzy wzgl. prowadzący księgi gruntowe lub wieczyste) sporządzają karty statystyczne w wypadkach przewidzianych w § 4 niniejszej instrukcji. Wypełnianie poszczególnych rubryk oraz ilości kart dla danego aktu (sprawy), jak również przesłanie odpowiednich kart do właściwych urzędów hipotecznych, winno odbyć się ściśle według podanych wyżej przepisów.

Przykład: Sąd A z urzędu przeprowadzał postępowanie spadkowe i zarządził intabulację praw spadkowych na rzecz spadkobierców, przyczem spadek obejmuje dwie nieruchomości (obacz § 9), które przechodzą na własność jednej osoby, lub też każda z nich na własność innej osoby. Pisarz hipoteczny (dyrektor wzgl. prowadzący księgi gruntowe lub wieczyste) okręgu sądu A winien sporządzić dwie karty statystyczne, czyniąc odpowiednią adnotację w rubr. „Uwagi” (obacz § 10), przyczem jeżeli jedna z tych nieruchomości położona jest w obrębie innego wydziału hipotecznego (urzędu ksiąg gruntowych) należy odpowiednią kartę statystyczną tam przesłać.

Zebranie odpowiednich wiadomości od stron, celem wypełnienia karty, o ile nie można tego dokonać na miejscu, należy przeprowadzić za pomocą karty wzoru IV, którą po odpowiednim wykorzystaniu należy przechowywać przez 1 rok, po upływie którego należy ją zniszczyć; w każdym razie korzystanie z tych druków nie może sprzeciwiać się przepisom art. 4 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464).

Do czasu uzgodnienia wzoru IV z kartami statystycznymi wzoru II i III, należy posługiwać się nim i w wypadku wypełniania kart wzoru II i III.

Przesłanie kart do Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 39.

Termin i sposób przesyłania kart.

Po upływie każdego półrocza karty statystyczne kategorii „B” (karty całkowicie wypełnione) ułożone według kolejności numerów w poszczególnych wzorach (I, II i III), po przewiązaniu oddzielnie każdej paczki wzorów, należy przesłać do Głównego Urzędu Statystycznego w terminach ustalonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 956), t. j. za I półrocze do 1 sierpnia, za II półrocze do 1 lutego, wraz z pismem, w którym należy podać osobno dla każdego wzoru:

- liczbę kart przesyłanych do Głównego Urzędu Statystycznego za dane półrocze;
- liczbę kart pozostałych w wydziale hipotecznym (urzędzie ksiąg gruntowych) kategorii „A” według stanu z pierwszego dnia nowego półrocza;
- liczbę kart pozostałych w wydziale hipotecznym (urzędzie ksiąg gruntowych) kategorii „C” również według stanu z 1-go dnia nowego półrocza, oraz
- wyszczególnić trudności, jakie napotkano, czy to przy sporządzaniu kart, czy też przy otrzymywaniu kart od osób zobowiązanych do ich wypełniania;
- oprócz tego na obszarze woj. centralnych i wschodnich należy podać liczbę kart wzoru I, dotyczących nieruchomości niehipotecznych, przesłanych do notariuszy celem uzupełnienia wzgl. poprawienia (obacz § 29), a nie zwróconych przez nich mimo ponagleń do dnia wysyłki kart do Głównego Urzędu Statystycznego; karty te, po otrzymaniu ich od notariuszy, należy bezzwłocznie przysłać dodatkowo do Głównego Urzędu Statystycznego, celem dołączenia ich do właściwego materiału (obacz § 36).

Na obszarze woj. centralnych i wschodnich może ponadto zdarzyć się, że w nadsyłanych z początkiem nowego półrocza przez notariuszy kartach wzoru I niektóre karty dotyczyć będą przewłaszczeń nieruchomości niehipotecznych dokonanych w ubiegłym półroczu. Ponieważ zaliczenie tych kart do odpowiedniego półrocza odbywa się na zasadzie daty sporządzenia aktu (obacz § 11), odnośne karty po wypełnieniu rubr. „Sąd . . . w . . .” i po wpisaniu numerów kolejnych dla kart wzoru I z ubiegłego półrocza sprawozdawczego (obacz § 36), należy również bezzwłocznie przysłać dodatkowo do Głównego Urzędu Statystycznego.

VI. Przepisy końcowe.

Karty statystyczne w myśl zasad niniejszej instrukcji należy sporządzać od dnia 1 stycznia 1929 r. Z tą chwilą uchyla się wszystkie dotychczasowe wskazówki i wyjaśnienia udzielone przez Główny Urząd Statystyczny, czy to w formie „Wskazówek” zamieszczonych na odwrocie kart statystycznych, czy też w formie pism (okólnych i indywidualnych). Ponieważ niniejsza instrukcja wprowadza pewne zmiany w sposobie wypełniania kart statystycznych, koniecznym jest uzgodnienie z nią kart wypełnionych przed dniem 1 lipca 1929 roku, jeżeli odnośne akty zostaną po tym terminie zaintabulowane.

OKÓLNIK Nr. 1497/II. G. S./29

w sprawie

przestrzegania oszczędności w dokonywaniu wydatków na podróże służbowe, diety i delegacje.

Do wszystkich władz asygnujących wymiary sprawiedliwości.

Wobec szczupłych kredytów, przyznanych na bieżący okres budżetowy na podróże służbowe (§ 3 poz. 1 dz. II), konieczne jest przestrzeganie najdalej posuniętej oszczędności w dokonywaniu odnośnych wydatków.

W tym celu proszę Panów Prezesów: 1) o ograniczenie do najniezbędniejszych wypadków podróży służbowych, względnie delegacji sędziów, prokuratorów, asesorów i aplikantów sądowych, tudzież urzędników i funkcjonariuszów niższych oraz o zawiadamianie i nadal Ministerstwa Sprawiedliwości w myśl okólnika Nr. 831/GS/24 (Dz. Urzęd. Nr. 4/24) o każdym wypadku delegacji (odkomenderowania), przeciągającej się ponad 3 miesiące, przy równoczesnym uzasadnieniu konieczności każdej takiej delegacji, i 2) o zarządzenie ścisłego przestrzegania rozporządzeń Ministerstwa co do zakazu wyjazdów służbowych bez wezwania urzędowego oraz co do ograniczeń przyjazdów do Centralnego Zarządu Ministerstwa (Okólnik Nr. 786/II. O. P./23 Dz. Urzęd. Nr. 23/23 i pismo okólne Nr. 1173/II. O./28).

Celem uniknięcia ze względów oszczędnościowych delegowania asesorów sądowych do pełnienia zastępczo czynności sędziowskich lub prokurator-skich, proszę Panów Prezesów o niezwłoczne w miarę możliwości przedstawianie wniosków o mianowanie asesorów sądowych na stanowiska sędziów względnie podprokuratorów.

Warszawa, dnia 9 sierpnia 1929 r.

Minister Sprawiedliwości:
w z. *Sieczkowski*
Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr. 1499/II. O./29

w sprawie

zwiedzania Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu przez urzędników państwowych.

Do Panów Pierwszego Prezesa i Pierwszego Prokuratora Sądu Najwyższego oraz do Panów Prezesów i Prokuratorów wszystkich Sądów Apelacyjnych.

Uznając doniosłość zwiedzania Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu przez urzędników państwowych, proszę Panów Prezesów i Prokuratorów o udzielenie podległemu personelowi, o ile względy służbowe nie staną na przeszkodzie, parodniowych urlopów, umożliwiających urzędnikom zwiedzenie Wystawy.

Warszawa, dnia 2 sierpnia 1929 r.

Minister Sprawiedliwości:
w z. *Sieczkowski*
Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr. 1500/II. A./29

w sprawie

ogłaszania orzeczeń sądów w sprawach prasowych.

Do wszystkich sądów.

Celem ujednostajnienia rozbieżnej praktyki sądów w zakresie treści oraz formy ogłoszeń w „Monitorze Polskim”, umieszczanych w myśl art. 77 ust. 3 prawa prasowego, polecam sądom redagowanie tych ogłoszeń według załączonego wzoru.

Przy oznaczeniu utworu przestępnego należy kierować się zasadami, wyrażonemi w okólniku z dnia 14 maja 1929 r. Nr. 1470/II. A./29 (Dz. Urz. Nr. 11).

Warszawa, dnia 27 sierpnia 1929 r.

Minister Sprawiedliwości:
w z. *Sieczkowski*
Podsekretarz Stanu

Załącznik do okólnika Nr. 1500/II. A./29.

Sąd Okręgowy w dnia 19 . . . r.
Nr.

Do
Redakcji „Monitora Polskiego”

Warszawa, Miodowa 22.

Na podstawie art. 77 ust. 3 prawa prasowego (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1 z 1928 r.) Sąd Okręgowy uprasza o umieszczenie w najbliższym numerze „Monitora Polskiego” w dziale „Sprawy prasowe” następującego ogłoszenia:

„Sąd Okręgowy w na posiedzeniu niejawnym dnia
. 19 . . . r. po wysłuchaniu wniosku prokuratora postanawia:

a) zatwierdzić dokonane przez
zajęcie druku

(oznaczenie przestępnego utworu lub jego ustępu), zawierającego znamiona przestępstwa z art.

b) zakazać rozpowszechniania powyższego druku”.
Redakcja zechce nadesłać Sądowi jeden egzemplarz pisma z zamieszczonym ogłoszeniem.

Przewodniczący Wydziału

OKÓLNIK Nr. 1501/II. A./29

w sprawie

kierowania do władz wojskowych wezwań o dokonanie potrażeń z uposażenia osób wojskowych.

Do wszystkich sądów.

Celem ujednolinitania praktyki sądowej w wypadkach kierowania do władz wojskowych wezwań o dokonanie potrażeń z uposażenia osób wojskowych na zasadzie ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potraceniach z uposażenia osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 312), oraz rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy z dnia 18 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 589), zarządzam co następuje:

Wezwania o dokonanie potracenia z uposażenia osoby wojskowej kierowane być mają do dowódcy (komendanta) jednostki administracyjnej (§ 2 cyt. rozporządzenia z 18.VI.1928 r.).

Według wyjaśnień władz wojskowych: „Jednostka administracyjna, jest to taka część wojska, której dowódca (komendant) osobiście względnie przez organa administracyjne stosownie do swoich zadań, ma prawo i obowiązek 1) otrzymywać od właściwego organu zaopatrującego pieniądze i materiały; 2) regulować samodzielnie użycie posiadanych zasobów materiałów i pieniędzy; 3) wykazywać przed właściwym organem zaopatrującym użycie tych zasobów.

Zasadniczo jednostką administracyjną jest pułk lub samodzielny bataljon; inne formacje stają się jednostką administracyjną na skutek zarządzenia Ministra Spraw Wojskowych. Ogólnie można przyjąć, iż jednostką administracyjną jest taka formacja, która w swym składzie posiada organizacyjnie przewidzianego kwatermistrza oraz płatnika”.

W celu usunięcia w praktyce wątpliwości, czy dana część wojska jest samodzielną „jednostką administracyjną”, należałoby, o ile w sądzie okoliczność ta nie jest niewątpliwie znana, kierować wezwaniem o dokonanie potracenia z uposażenia osoby wojskowej, o ile chodzi o oficerów i szeregowych zawodowych, przydzielonych do pułków, względnie samoistnych bataljonów (dywizjonów), — do dowódców odnośnych jednostek, w pozostałych zaś wypadkach — do dowódców właściwego okręgu korpusu, względnie do Ministerstwa Spraw Wojskowych, Generalnego Inspektoratu Armii lub do Sztabu Głównego, jeśli dana osoba wojskowa jest przydzielona do którejś z tych trzech instytucji.

Warszawa, dnia 27 sierpnia 1929 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Sieczkowski*
Podsekretarz Stanu.

WYROK SĄDU NAJWYŻSZEGO

dotyczący stosowania amnestji z dnia 22 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 641) do przestępstw skarbowych.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Sąd Najwyższy, jako Sąd kasacyjny, rozpoznawszy zażalenie nieważności w obronie ustawy przeciw uchwale Sądu Okręgowego, jako odwoławczego w Nowym Sączu z dnia 19 października 1928 r. L. cz. D1. VI. 48/28/1, którą z po-

wołaniem się na art. 7 ustawy amnestyjnej z dnia 22 czerwca 1928 r. Nr. 70, poz. 641 D. U. R. P. darowano Judzie Lejbie Lustigowi karę grzywny w kwocie 220 zł., wymierzoną mu wyrokiem Sądu Okręgowego jako odwoławczego w Nowym Sączu z dnia 5 maja 1928 r. L. cz. B1. VI. 103/28 za przestępstwo z art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca 1925 r. Nr. 79, poz. 550 D. U. R. P. — po przeprowadzeniu w 3 maja 1929 r. jawnej rozprawy — po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego Referenta i wniosku Pierwszego Prokuratora Sądu Najwyższego,

postanowił:

Orzec, że uchwała Sądu Okręgowego jak odwoławczego w Nowym Sączu z dnia 19 października 1928 r. L. cz. D1. VI. 48/28/1, którą z powołaniem się na art. 7 ustawy amnestyjnej z 22/6 1928 r. Nr. 70 p. 641 D. U. R. P. darowano Judzie Lejbie Lustigowi karę grzywny w kwocie 220 zł., wymierzoną mu wyrokiem Sądu Okręgowego jako odwoławczego w Nowym Sączu z dnia 5 maja 1928 roku L. cz. B1. VI. 103/28 za przestępstwo z art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca 1925 r. Nr. 79 poz. 550 D. U. R. P., — obraża ustawę.

Uzasadnienie:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Nowym Sączu, jako odwoławczego z dnia 5 maja 1928 r. L. cz. B1. VI. 103/28/4 uznano Judę Lejba Lustiga winnym przestępstwa z art. 98 ustawy z 15 lipca 1925 Nr. 79 poz. 550 Dz. U. R. P., popełnionego przez niewykupienie odpowiedniego świadectwa przemysłowego na prowadzenie przedsiębiorstwa w ciągu roku 1927, — i ukarano go grzywną w kwocie 220 zł.

Na prośbę zasądzoną z dnia 4 września 1928 r. o zastosowanie do powyższego wyroku ustawy amnestyjnej z 22 czerwca 1928 r., poz. 641 Dz. U. Sąd Grodzki w Nowym Sączu uchwałą z 15 października 1928 r. odmówił zastosowania w tym przypadku amnestji wychodząc z założenia, że powyższe przestępstwo jako karno skarbowe (art. 9 g.) amnestji nie ulega.

Zasądzony wniósł jednak od tej uchwały zażalenie, a Sąd Okręgowy w Nowym Sączu uchwałą z dnia 19 października 1928 r. D1. VI. 48/28/1 zmienił uchwałę Sądu I-ej instancji i powyższą karę, powołując się na art. 7 ustawy z 22 czerwca 1928 r. poz. 641 Dz. U. R. P., umorzył, dając wyraz zapatrywaniu, że przestępstwo z art. 98 cyt. ustawy, nie jest przestępstwem karno skarbowym w rozumieniu art. 9 g. ustawy amnestyjnej, gdyż pod ten przepis podciąga się tylko przestępstwa z ustawy karno skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 poz. 609 Dz. U. R. P. a jest ono tylko przestępstwem administracyjnym w rozumieniu art. 7 a, ustawy amnestyjnej, a tem samem podlega umorzeniu.

Zapatrywanie to jest błędne a oparta na niem uchwała Sądu odwoławczego, obraża ustawę amnestyjną.

Art. 9 lit. g. ustawy amnestyjnej z r. 1928 (Dz. Ust. Nr. 70, poz. 641) wyraźnie wyłącza z pod amnestji przestępstwa skarbowe z wyjątkiem wskazanych w art. 7 lit. f. i 8 pkt. 1 lit. f. Przez przestępstwa skarbowe nie można tu rozumieć tylko przestępstw z ustawy karnej skarbowej z r. 1926, ale wszystkie wogóle przestępstwa polegające na naruszeniu obowiązku świadczeń publiczno-prawnych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu danin, podatków, opłat skarbowych i t. p. Pojęcie przestępstwa karnego skarbowego obejmuje więc wszelkie karalne naruszenie obowiązków, nałożonych na obywateli ustawami skarbowymi w interesie zabezpieczenia dochodu skarbowego, przewidziane przepisami

szczególnymi (karalne nie tylko z mocy normy ogólnej prawa pospolitego np. jako przestępstwo pospolite oszustwa). Taki zakres pojęciowy przestępstwa skarbowego wpływa również z zakresu jaki nadano w historycznym rozwoju prac kodyfikacyjnych ustawie karnej skarbowej, z której wyłączono szereg przestępstw oczywiście natury karno-skarbowej, choć początkowo zamierzano je poddać tej ustawie. Ustawa karna skarbową z r. 1926 dotyczy bowiem tylko naruszenia przepisów wymienionych w art. 1 tej ustawy, a więc podatków pośrednich, podczas gdy do naruszenia przepisów dotyczących podatków bezpośrednich mają zastosowanie przepisy oddzielne, przewidujące przestępstwa, które również są przestępstwami skarbowymi a nie pospolitymi. Zresztą ustawa amnestyjna, mówiąc w art. 9 p. g. oddzielnie o przemyślnictwie i przestępstwach skarbowych, tem samem odrywa się od terminologii ustawy karnej skarbowej, która obejmuje także i przemyślnictwo (kontrabandę, o czem mowa także w art. 279 pkt. 5 k. k. z r. 1903).

W myśl powyższego należy także przestępstwo z art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym zaliczyć do przestępstw skarbowych w rozumieniu lit. g. art. 9 ustawy amnestyjnej z r. 1928, do których nie stosuje się amnestji.

Z tych powodów orzekł Sąd Najwyższy jak w sentencji, zgodnie z przepisami §§ 33 ust. 2-gi i 292 p. k.

K O M U N I K A T

w sprawie zarachowania odpraw.

Do wiadomości władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.

Ministerstwo Skarbu, Warszawa, dn. 30 kwietnia 1929 r. L. D. III. 780/I/29. Do Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, oraz wszystkich Ministerstw w/m. W związku z zapytaniem jednego z Ministerstw, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że odprawy, wypłacane na podstawie art. 44, 74 i 76 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 46 z r. 1924) w brzmieniu ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 178) należy zarachowywać na budżet części 18 „Emerytury” paragraf „odprawy”, natomiast wszystkie inne odprawy na ten paragraf i dział resortu, z którego odnośny funkcjonariusz państwowy otrzymywał swe uposażenie względnie wynagrodzenie. (—) *Grodyński* Podsekretarz Stanu

K O M U N I K A T

w sprawie wypłacania należności świadkom i znawcom

do wiadomości przełożonych wszystkich sądów w całym Państwie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Dnia 23-go lipca 1929 r. Nr. II - 15333/29. Interpretacja art. 102 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli. Do Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego w Krakowie. Na zapytanie z dnia 24 maja 1929 r. Nr. I. 14147/29 Ministerstwo W. R. i O. P. w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości wyjaśnia, że w razie przesłuchania w ciągu dochodzenia dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom szkół publicznych i państwowych, podległym Ministerstwu W. R. i O. P. świad-

ków lub znawców przez sąd pod przysięgą na podstawie art. 102 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu ogłoszonym w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 47 z 1928 r., poz. 462, o przyznaniu zwrotu kosztów podróży i diet świadkom i znawcom decyduje właściwy sąd, który asygnuje wynagrodzenie tymże świadkom a następnie zwraca się z odpowiednimi dowodami do Kuratorium o zwrot wypłaconych świadkom kosztów. Za Dyrektora Departamentu (—) *K. Pieracki* Naczelnik Wydziału.

K O M U N I K A T

w przedmiocie ustanowienia rewirów egzekucyjnych przy sądach grodzkich w okręgu sądu okręgowego w Pińsku.

Miasto i powiat Pińsk.

I rewir egzekucyjny stanowi terytorjum miasta Pińska w granicach ustalonych Rozp. Rady Ministrów z dnia 26.IV.29 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 319).

Rewir ten powierzam komornikowi Franciszkowi Grzechnikowi z siedzibą w Pińsku, ul. Bernardyńska 5.

II rewir stanowią gminy: Pohost-Zahorodzki, Lemieszewicze i Chojno. Rewir ten powierzam komornikowi Gracjanowi Gronkiewiczowi z siedzibą w Pińsku, ul. Marjańska.

III rewir stanowią gminy: Żabczyce, Brodnica i Pińkowicze. Rewir ten powierzam komornikowi Kazimierzowi Jabłczyńskiemu z siedzibą w Pińsku, ul. Krajewskiego.

Miasto i powiat Kobryń.

I rewir stanowią miasto Kobryń i gminy: Kobryń, Żabinka i Tewle. Rewir ten powierzam komornikowi Henrykowi Łaszewskiemu z siedzibą w Kobryniu.

II rewir stanowią: miasteczka Antopol i Horodec, oraz gminy: Antopol, Horodec, Dziatkowicze i Podolesie. Rewir ten powierzam komornikowi Witoldowi Jezierskiemu z siedzibą w Kobryniu.

III rewir stanowią: miasteczko Dywlin i gminy: Dywlin, Lelików, Nowosiółki i Oziaty. Rewir ten powierzam komornikowi Szczesnemu Karczewskiemu z siedzibą w Dywlinie.

Miasto i powiat Brześć n/Bug.

I rewir egzekucyjny stanowi część miasta Brześcia n/B. od ulicy 3-go Maja Nr. nieparzyste w stronę Muchawca, przedmieście Wołynka i gmina Kamienica-Żyrowiecka. Rewir ten powierzam komornikowi Aleksandrowi Nizijenko z siedzibą w Brześciu n/B.

II rewir egzekucyjny stanowi część miasta Brześcia n/B. od ulicy 3-go Maja Nr. parzyste, teren kolejowy, twierdza, przedmieścia: Grajewskie i Kijowskie, oraz gminy: Kosicze i Motykały. Rewir ten powierzam komornikowi Michałowi Popławskiemu, z siedzibą w Brześciu n/B.

Pozostałe rewiry egzekucyjne w powiecie Pińskim z siedzibami komorników w Morocznie i Łahiszynie, w powiecie łuninieckim z siedzibami komorników w Łunińcu, Hancewiczach i Mikaszewiczach, w powiecie stolińskim z siedzibami komorników w Stolinie i Dawidgródku, w powiecie drohiczyńskim z siedzibami komorników w Drohiczyńce i Janowie, koło Pińska i w powiecie brzeskim z siedzibami komorników w Kamieńcu-Litewskim, w Wysokiem-Litewskim, Małorycie i Domaczewie — pozostają bez zmiany.

Podział niniejszy obowiązuje od dnia 15 sierpnia 1929 r.

K O M U N I K A T**w sprawie 15⁰/₀ dodatku.****Do wiadomości władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.**

Ministerstwo Skarbu, Warszawa, dnia 22 kwietnia 1929 r. Nr. D. III.1132/1. Do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w/m. Na Nr. O. B. 2556 z dnia 16 kwietnia 1929, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, jak następuje: W myśl art. 44, 74 i 76 w związku z art. 17 i 18 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 46) w brzmieniu ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 178), podstawą wymiaru odprawy jest uposażenie. Podstawą wymiaru pośmiertnego jest w myśl art. 16 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), jak i art. 78 wyżej wymienionej ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. również uposażenie. Podstawą wymiaru ryczałtu na pokrycie wydatków połączonych z przesiedleniem jest w myśl § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826) uposażenie określone w art. 3 i 118 wyżej wymienionej ustawy z dnia 9 października 1923 r. Podstawą wreszcie wymiaru zaliczki na uposażenie jest w myśl ustępu IV okólnika Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 11 maja 1928 r. Nr. 8492 uposażenie, przysługujące na zasadzie wyszczególnionych w tymże ustępie artykułów wspomnianej ustawy o uposażeniu. Dodatki miesięczne do uposażenia wypłacane w okresie budżetowym 1928/9 na podstawie art. 5 ustęp 1 ustawy skarbowej na powyższy okres (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 622), a w obecnym okresie budżetowym na podstawie art. 4 punkt 1 ustawy skarbowej z dnia 25 marca 1929 (Dz. U. R. P. Nr. 20 poz. 183) nie są uposażeniem, jak to wynika z brzmienia odnosnych przepisów. Wobec powyższego stanu prawnego zarządzenie przez Ministerstwo Skarbu w okólniku z dnia 22 marca 1929 L.D.III.671/1 ustawy o państwowym podatku dochodowym, że wspomniane dodatki miesięczne należy jako wypłatę periodyczną włączać celem obliczenia podatku dochodowego do ogólnej sumy uposażenia, nie może mieć wpływu na kwestję uwzględniania tych dodatków przy odprawie, pośmiertnem, zaliczce i ryczałcie na koszty przesiedlenia. (—) *Borowicz* Naczelnik Wydziału.

Uzupełnienie wykazu zaliczek w znaczkach sądowych (Dz. Urz. Nr. 5/26).

Nazwa sądu	Zaliczka	Kasa skarbową	U w a g i
Sąd grodzki w Kleczewie	1.500 zł.	w Słupcy	dotychczas 800 zł.
Sąd pracy w Częstochowie	1.000 zł.	w Częstochowie	